

Kuntalaisaloite koskien kaikille täysi-ikäisille kohdennetusta keskustelupaikasta

Hyvinvointilautakunta 17.03.2026
55/10.03.02.01/2026

Mäntsälän kuntaan on saapunut 19.1.2026 kuntalaisaloite, jossa esitetään kaikille täysi-ikäisille kuntalaisille avoimen ja matalan kynnyksen kohtaamispaikan järjestämistä seuraavasti:

”Tarkoitus: kaikille täysi-ikäisille kuntalaisille keskustelupaikka tai kahvi/tee hetki. Anonyymi paikka.

Tarve: paikka n 20 hlö, missä vessa ja pienoiskeittiötilat. Paikka josta voidaan rakentaa viihtyisä olohuone. 3 työntekijää paikalla, 8-16 tai sovitusti pidempään joinain päivinä (Mahdollistaa sairastumisen tai lomailun). Keski-uusimaa lehti ja ois kiva vaikka 7 pv lehti. Auttavat keskustelun avauksissa ja aremmatkin osaavat lukea ja saavat tutustua paikkaan.

Tällä hetkellä ei paikkaa missä kaikki kuntalaiset voivat tavata tasavertaisesti ja vaan keskustella ja tulla kuulluiksi. Koronan aikana ja sen jälkimainingeissa eristäytyminen ja yksinäisyys lisääntynyt kaikilla. Näin matalan kynnyksen paikka olisi hyvä aktivoinnin aloitus ja saada sisältöä päivään.

Tällä hetkellä on asiointipaikka 30 ikävuoteen asti ja yli 65-vuotiaille harrastepäivät. Väli jää huomiotta ja tarpeen ois hengähdyspaikka vaikka äideille, työssä käyville. Harrastepäivät vanhemmilla keskittyy tekemiseen ja omalle äänelle ei jää aikaa. On seurakunnan järjestämiä hetkiä jotka keskittyy sanan kuuntelemiseen. Kaikki ei taustoistaan katsoen halua sitä.

Kunta saisi tästä positiivista mainetta, huolehditaan kaikista. Kävijöille pienikin liikunta ja kuulluksi tuleminen, useammin kuin kerran vuodessa, parantaa elämänlaatua. Joillekin uusille paikka missä integroitua kuntaan ja sen palveluihin.”

Vastaus aloitteeseen

Hyvinvointilautakunta pitää kuntalaisaloitetta sisällöllisesti perusteltuna ja ajankohtaisena. Aloitteessa esitetty tavoite edistää kuntalaisten välistä kohtaamista ja osallisuutta on linjassa voimassa olevan hyvinvointisuunnitelman ja lausuntovaiheessa olevan Mäntsälän kunnan hyvinvointi- ja turvallisuussuunnitelman 2026–2030 luonnoksen kanssa. Tarvetta kohtaamisille on noussut esiin hyvinvointi- ja turvallisuussuunnitelman valmistelun yhteydessä saadussa kuntalaispalautteessa.

Kunnan tahtotilana on edistää kuntalaisten mahdollisuuksia kohdata toisiaan, vahvistaa yhteisöllisyyttä ja ehkäistä yksinäisyyttä. Kohtaamispaikat luovat arjen yhteisöllisyyttä sekä tukevat kuntalaisten myönteistä vuorovaikutusta eri elämäntilanteissa. Kohtaamispaikkatoiminnan kehittäminen nähdään osana ennaltaehkäisevää hyvinvointityötä, joka tukee asukkaiden mielen hyvinvointia, arjen toimintakykyä ja osallisuuden kokemusta.

Kohtaamispaikkaa tarkastellaan kunnassa monikäyttöisenä ja joustavana toimintaympäristönä, joka voi palvella useita eri toimijoita ja kohderyhmiä.

Kohtaamispaikka voi tukea muun muassa seniorityötä, paikallisten yhdistysten ja seurojen toimintaa, vapaaehtoistyötä, perhe- ja yhteistyötä, seurakunnan kanssa tehtävää yhteistyötä, maahanmuuttajien kotoutumista sekä ylisukupolvista kohtaamista. Tällainen monitoimijainen käyttö tukee hyvinvointi- ja turvallisuussuunnitelman tavoitetta sekä vahvistaa arjen yhteisöllisyyttä ja osallisuutta eri elämäntilanteissa olevien kuntalaisten kesken.

Useilla toimijoilla on kunnan aluella kohtaamispaikkatyötä tai sen kaltaista toimintaa. Mäntsälässä Metsätontun perhetupa on osa Mäntsälän kunnan varhaiskasvatuspalveluja ja nimetty Keusoten alueen yhdeksi perheiden kohtaamispaikaksi. Toinen mäntsäläläinen kohtaamispaikka on Satakieli, joka samalla on maahanmuuttaneiden palvelupiste. Hyvinvointialueen yhteistyössä keskitytään perheiden kohtaamispaikkatyön lisäksi nuorten kohtaamispaikkatyön kehittämiseen. Kunnan seniorityössä järjestetään monella kylällä kyläkerhoja, joissa ikääntyneille kunnan asukkaille tarjotaan mahdollisuuksia säännöllisiin kohtaamisiin. Mäntsälän vapaaehtoistyön tukiyhdistys ry pitää Kellarikahvila Kulmista arkiaamupäivisin, ja toiminta on kaikille avointa "olohuonetoimintaa". Mäntsälän seurakunnalla on monenlaista kohtaamispaikkatyötä, esimerkiksi Kirkonmäen aamiainen ja Ankkurin avoimet -kohtaamismahdollisuus.

Kunta tarjoaa jo nykyisellään omistamiaan tiloja paikallisten toimijoiden ja kuntalaisten käyttöön tilojen varaus- ja käyttöehtojen mukaisesti matalalla kustannuksella. Tilojen käyttömahdollisuudet ja hallinnointi jakautuvat kunnassa toimialoittain. Sivistyspalvelut vastaavat koulujen ja päiväkotien iltakäytöstä, ja näitä tiloja voidaan hyödyntää myös kohtaamispaikkatoimintaan esimerkiksi haja-asutusalueilla. Tekninen ja elinvoimapaalvelut vastaa puolestaan muiden keskeisten kunnan tilojen, kuten kunnantalon, linja-autoaseman, seurontalon ja monitoimitalon (erityisesti tapahtumat ja viikonloppukäyttö) varauksista.

Kunnalla ei ole käytettävissään resurssia kokoaikaisen, erikseen kohtaamispaikkatoimintaan kohdennetun kunnan työntekijän palkkaamiseen. Kohtaamispaikkatoiminnan toiminnallinen kehittäminen on siten ratkaistava muilla keinoin kuin uuden pysyvän kunnan työntekijäresurssin kautta.

Yhteenveto

Kohtaamispaikkatoimintaa voidaan tarkastella laajasti eri puolilla kuntaa osana olemassa olevaa tilaverkkoa ilman välitöntä tarvetta uusien tilojen perustamiselle. Tarkastelua kannattaa tehdä myös kehitettävän palveluverkon osana tulevaisuudessa. Keskeistä on tarjota luonteva ja saavutettava konteksti matalan kynnyksen kohtaamisille siten, että eri toimijoiden palvelut muodostavat yhtenäisen kokonaisuuden. Tällainen yhteistoiminta tukee tilojen ja resurssien tehokasta käyttöä, palveluiden saavutettavuutta sekä kuntalaisten luontevaa arjen vuorovaikutusta.

Kohtaamispaikkatoiminnan jatkokehittämisessä on tarkoituksenmukaista tarkastella yhteistyöhön perustuvia toimintamalleja, vapaaehtoistoiminnan mahdollisuuksia sekä olemassa olevien palvelujen ja toimintojen kehittämistä kohtaamisia tukeviksi.

Hyvinvointilautakunta katsoo, että kuntalaisaloite tukee kunnan strategisia hyvinvoinnin edistämisen tavoitteita. Aloitteessa esiin nostettu tarve edistää kohtaamisia ja yhteisöllisyyttä huomioidaan hyvinvointi- ja turvallisuussuunnitelman toimeenpanossa yhteistyössä kunnan eri palvelualueiden ja paikallisten toimijoiden kanssa.

Valmistelija

Hyvinvointipäällikkö Katja Elo, sähköposti katja.elo(@)mantsala.fi

Esittelijä

Hyvinvointipäällikkö Elo Katja

Päätösehdotus

Hyvinvointilautakunta päättää merkitä aloitteen käsitellyksi ja lähettää sen jatkovalmisteluun tekninen ja elinvoimalautakunnalle.

Päätös